

DC870
H527T

H

Huyền thoại

Phong Nhà

Truyện thơ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN VIỆT NAM

HÀ NỘI - 2006

LÊ BÁ CẢNH
(*Tùng Nguyên*)

- Sinh ngày 19/12/1941
- Quê: Thôn Thạch Bàn, xã An Thủy, Lệ Thủy, Quảng Bình.
- Đại tá Quân đội Nhân dân Việt Nam
- Hội viên Hội Văn học Nghệ thuật Lâm Đồng

ĐC. 840
H 527T

LÊ BÁ CẢNH

*(Kính tặng Cán bộ, Nhân dân tỉnh Quảng Bình
và bà con Đồng Hương trên mọi miền đất nước)*

Thư viện tỉnh Lâm Đồng

DC. 445

Huyền thoại

Phong Nha

Truyền thơ

SỞ VĂN HÓA - THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THƯ VIỆN TỈNH LÂM ĐỒNG

PHÒNG ĐỊA CHÍ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN VIỆT NAM

HÀ NỘI - 2006

Lời giới thiệu

Sau khi xuất bản các tác phẩm Huyền thoại Hồ Than Thở, Huyền thoại thác Liên Khương, Huyền thoại thác Hang Cọp, nhà thơ Lê Bá Cảnh đầy tự tin sáng tác tiếp Huyền thoại Phong Nha.

Quả thật, đối với nhà thơ Lê Bá Cảnh, những thắng cảnh của đất nước khác nào những thiên khải (révélations) tạo cho ông cảm hứng mạnh mẽ viết nên những *tự sự - huyền thoại* bằng thơ.

Tư duy huyền thoại là nét độc đáo của phong cách nghệ thuật nơi nhà thơ này. Non xanh, nước biếc, sơn thủy hữu tình của quê nhà đã phú cho tâm hồn nhà thơ lối tư duy ấy chăng?

Nhưng ở quê của nhà thơ còn có gió Lào thổi không khi nào ngừng suốt mỗi mùa hè hàng năm làm nẻ đất, cháy cỏ, sém mặt người nữa cơ mà! Và còn có “chang chang cồn cát nắng trưa Quảng Bình”! Sao cái gió

khô không khốc và cái nắng bỏng rất đó không vắt kiệt lối tư duy ấy trong tâm hồn nhà thơ? Có thể, cái lối tư duy ấy trong tâm hồn nhà thơ Lê Bá Cảnh được phát lộ là để khắc phục cái gió, cái nắng đó đối với đất đai và sinh vật, đối với con người và cuộc sống của quê hương?

Cái lối tư duy ấy hầu như hướng cả vào tình yêu nam nữ: tình yêu của Hoàng Tùng và Mai Nương trong *Huyền thoại hồ Than Thở*, tình yêu của Khương và Liên trong *Huyền thoại thác Liên Khương*, tình yêu của Xuân Trường và Thục Hạnh trong *Huyền thoại thác Hang Cọp*, tình yêu của Phong Nha và Giáng Tiên trong *Huyền thoại Phong Nha*.

Tình yêu nam nữ trong thơ Lê Bá Cảnh là tình yêu trái tim dành cho trái tim, là tình yêu tự do, nhưng đôi trai gái phải vượt qua nhiều trở ngại trước khi chung sống trong hạnh phúc.

Tình yêu của các cặp uyên ương trong *Huyền thoại hồ Than Thở*, *Huyền thoại thác Liên Khương*, *Huyền thoại thác Hang Cọp* là tình yêu nam nữ ở cõi người. Còn tình yêu của

Phong Nha và Giáng Tiên là tình yêu của một chàng trai phàm trần và một nàng tiên nơi thượng giới: đi tìm gương báu để diệt loài thủy quái. Sau khi đánh tan loài thủy quái rồi tìm trả lại thanh bảo kiếm bất ngờ Phong Nha gặp được Giáng Tiên. Hai người yêu nhau và phải qua biết bao thăng trầm mới xuống được trần gian hưởng hạnh phúc lứa đôi... Đó là cái mới của tình yêu nam nữ được thể hiện trong *Huyền thoại Phong Nha*. Và chính tình yêu ấy đã mang lại cho cõi trần quần thể hang động Phong Nha- Kẻ Bàng được thiết kế và xây dựng theo kiểu mẫu Thiên cung, cùng với bảo kiếm, quần thể hang động này là phần quà của Ngọc Hoàng tặng con gái Giáng Tiên và chàng rể Phong Nha.

Trước thiên nhiên hùng vĩ chưa thể tìm và lý giải được cho mình một cách thỏa đáng, phải chăng đó là điểm khởi phát cho mạch nguồn huyền thoại mà trong đó huyền thoại Phong Nha của nhà thơ Lê Bá Cảnh là một dẫn chứng.

Lê Chí Dũng

(Giáo sư Ngôn ngữ - Nhân văn)

Huyền thoại Phong Nha - 5

Truyện thuyết về **Động Phong Nha**

Theo một số cụ ông, lão bà cao niên quanh vùng Phong Nha – Kẻ Bàng, thuộc xã Sơn Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình, thì từ xưa đến nay trong dân gian thường truyền tụng truyền thuyết cho rằng : Ngày xưa, khi mà trời đất còn giao hòa, cùng có chung tiếng nói và phong tục.

Thuở ấy, ở cạnh dòng sông xuất hiện một chàng trai, là một trong năm mươi người con của Lạc Long Quân và bà Âu Cơ cùng mẹ lên rừng khai sơn phá thạch, rồi ở lại nơi đây lập nghiệp. Ngày ngày lên rừng săn bắn hái lượm trồng trọt, chăn nuôi, đánh cá. Chàng trai rất khoẻ mạnh, khôi ngô, tuấn tú, thông thạo nhiều công việc đồng áng và thấu hiểu dân tình.

Chàng thường hướng dẫn cho dân quanh vùng cấy trồng lúa nước, xẻ gỗ dựng nhà, dẫn

cây đục thuyền độc mộc, đánh cá, chăn nuôi lợn gà, tổ chức các lễ hội.

Dân quanh vùng rất kính trọng và quý mến chàng trai tài hoa, đức độ và đã đặt tên cho chàng là Phong Nha.

Cuộc sống đang no ấm, yên lành thì bỗng nhiên chẳng biết từ đâu nạn thủy quái nổi lên hoành hành làm cho dân tình khốn đốn.

Phong Nha và dân lành vô cùng căm giận đang bàn mưu tính kế để tìm cách tiêu diệt thủy quái, thì một ông già xuất hiện và mách bảo cho chàng biết về sức mạnh thanh bảo kiếm của nàng tiên nữ, luôn mang theo bên mình mỗi khi xuống trần. Phong Nha đã tìm cách lấy được thanh bảo kiếm rồi cùng với toàn dân đứng lên tiêu diệt được bọn thủy quái, đưa lại cuộc sống bình yên cho dân

Phong Nha tìm cách trả lại thanh bảo kiếm và bất ngờ gặp được tiên nữ. Cảm phục trước nghĩa cử cao đẹp của Phong Nha, Giáng Tiên đem lòng yêu chàng.

Trước sắc đẹp nghiêng nước nghiêng thành của nàng, chàng không thể cưỡng lại được tiếng sét ái tình nên Phong Nha cũng đã đáp lại tình yêu của Giáng Tiên . Không ngờ Ngọc Hoàng biết chuyện bèn triệu hồi Giáng Tiên về lại thiên giới. Giáng Tiên sầu muộn tương tư, hao gầy vóc dáng. Ngọc Hoàng thương cảm nên chiều lòng con gái, chấp nhận gả nàng cho Phong Nha, đồng thời sai Thiên Lôì và thuộc hạ xuống trần, tìm nơi xây dựng cung điện theo mẫu Thiên đình rồi cho hai vợ chồng trở lại trần gian và ban cho hai vợ chồng thanh bảo kiếm để cai quản xứ sở. Người đời cho rằng cũng từ đó mới có sự hình thành ra hang động Phong Nha với một quần thể hơn 300 hang động trong khu vực Phong Nha – Kẻ Bàng cho đến ngày nay.

Đặng Đông Hà và Tùng Nguyên

(*Sưu tầm*)

Nội dung truyện thơ

- ❶ Phong Nha là tên của chàng trai đánh cá độc thân, một trong năm mươi người con của Lạc Long Quân và Âu Cơ lên rừng lập nghiệp.
- ❷ Nạn thủy quái hoành hành, tàn sát dân lành, phá hoại mùa màng, cây trái, gia súc.
- ❸ Tiếng đồn về sức mạnh thanh bảo kiếm của Tiên nữ và lời mách bảo của lão ông về cách tiêu diệt thủy quái.
- ❹ Hành trình của Phong Nha đi tìm thanh bảo kiếm.
- ❺ Cuộc chiến của Phong Nha và đội quân của chàng với bọn thủy quái.
- ❻ Sau khi đánh tan bọn thủy quái, Phong Nha tìm trả lại thanh bảo kiếm và cuộc gặp gỡ bất ngờ của chàng với Giáng Tiên.
- ❼ Tình yêu giữa Giáng Tiên và Phong Nha.

8 Ngọc Hoàng biết chuyện bèn triệu hồi Giáng Tiên về thiên giới.

9 Cuộc chia ly và nỗi đau tình ái.

10 Ngọc Hoàng đành phải chiều lòng con gái, gả Giáng Tiên cho Phong Nha.

11 Ngọc Hoàng cho khoét núi tạo lập hang động, xây dựng cung điện, giang sơn riêng theo mẫu thiên đình cho Giáng Tiên và Phong Nha.

12 Ngọc Hoàng đưa hai vợ chồng trở lại trần gian, ban thanh bảo kiếm và giao cho vợ chồng cai quản xứ sở.

- Đoạn kết

PHẦN I

HUYỀN THOẠI PHONG NHA

1

*Chuyện xưa thời của vua Hùng
Mẹ Âu Cơ đã đến vùng sông Sơn ?(1)
Đã từng để lại người con
Dựng xây cơ nghiệp bên hòn Bảo Sơn.*

*Quản gì thác dội, suối tuôn
Hái rau, đánh cá sớm hôm tảo tần
Bao mùa Thu, Hạ, Đông, Xuân
Vốn sinh ra đã chuyên cần thông minh.*

(1) Sông Sơn : Bắt nguồn từ sông ngầm trong lòng hang động Phong Nha, thuộc xã Sơn Trạch, huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình. Tương truyền ngày xưa thời Trịnh – Nguyễn phân tranh ở đây đã có những trận nội chiến khốc liệt xảy ra trên dòng sông này, làm cho nước sông nhuộm đỏ màu máu, từ đó người đời đặt tên là sông Sơn.

Ơn trời sức trẻ bình sinh

- (10) *Dáng vóc cường tráng, thân hình nở nang
Từ Xuân Sơn đến Kẻ Bàng
Người người đều gọi tên chàng Phong Nha.*

*Đức tài nức tiếng gần xa
Non xanh điệu hổ, giang hà cười ngư
Sớm hôm đơm đó, thả lừ⁽¹⁾
Tước dây dệt lưới, an cư ven bờ.*

- Sông huyền bí, rừng hoang sơ
Chim muông, cầm thú sớm trưa quây quần
Bạn bầu cùng với lương dân*
(20) *Giúp người yếu thế, tương thân kẻ nghèo*

(1) dụng cụ đan bằng tre dùng để bắt cá.

Thanh thoi nắng ấm gió reo
Vui nghe thác dội, vang đèo chim ca
Cùng dân xẻ gỗ dựng nhà
Cấy gieo lúa nước, nuôi gà, chăm heo.

Dẫn cây đực nôốc ⁽¹⁾ đẽo chèo
Dệt buồm đón gió căng lèo ⁽²⁾ ra khơi
Hội làng thuyền trải đua bơi
Chọi trâu, đấu vật, cờ người, kéo quân.

Truyền nghề, mở nghiệp cho dân
(30) Chọn người tâm phúc, tìm chân hiền tài
Ước mơ tạo dựng ngày mai
Giang sơn cẩm tú, trong ngoài ấm êm.

(1) Nôốc : Thuyền độc mộc, thuyền đánh cá loại nhỏ

(2) Lèo : Giây kéo căng buồm.

*Tôn ti, trật tự dưới trên
Tình dân, nghĩa nước, lợi quyền lo toan
Nhà nhà no ấm, an khang
Bản làng nền nếp, giang san mạnh giàu.*

Bỗng dưng chẳng biết từ đâu
 Dòng sông sóng cuộn, vực sâu chuyển mình
 Động rừng muôn thú thất kinh
 (40) Muôn loài nháo nhác, dân tình rối ren

Một khúc sông sát chân lên ⁽¹⁾
 Nhiều khi vẫn đục, lắm phen đỏ ngầu
 Có khi từ đáy vực sâu
 Vút lên mặt nước muôn đầu chần tỉnh.

Thân to như những cột đình
 Phóng lên bờ, lại uốn mình trên sông
 Nanh dài, răng nhọn hàm chông
 Mắt vẫn tia ác, đỏ ròng sắc gai.

(1) Lên : Núi đá

Có khi hóa một chàng trai
(50) Khi thành cô gái mảnh mai dịu dàng
Có khi thành sói, thành lang
Ngang nhiên quấy phá xóm làng tả tơi !

Đã từng bức hại bao người
Trâu bò, dê lợn nuốt tươi hàng đàn
Dân tình hoảng hốt khóc than
Nỗi đau mất cửa, nỗi oan dậy truyền!

Cây đa, bến nước, miếu thiêng
Chẳng nơi nào được bình yên phận người
Dòng sông máu đỏ loang trôi
(60) Nặng nề âm khí, tanh hôi một vùng !

ĐC 384/15

SỞ VĂN HOÁ - THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THƯ VIỆN TỈNH LÂM ĐỒNG

PHÒNG ĐỊA CHỈ

ĐC 445/15

Ruộng vườn ngập cỏ, lác, đưng ⁽¹⁾
Dân tình đói kém, bần cùng tang thương
Phong Nha thao thức canh trường
Ngày đêm tìm cách diệt phùng hồn mang.

*

Mời dân hiến kế luận bàn
Thảy đều ủy thác cho chàng Phong Nha
Cử nhiều trai tráng xông pha
Thêm nhiều gái giỏi và ba tướng tài.

Rèn dao, chế thuốc hỏa mai
(70) Cùng nhau luyện tập miệt mài sớm trưa
Trận đấu vô mặt, đành thua
Giáo gươm gãy nát, vẫn chưa được gì.

(1) đưng : cây cối để dẹt chiều (chiều cối)

Không nao núng, chẳng tự ti
Cho dù vấp ngã, dễ chi nản lòng
Rèn thêm kiếm, luyện tập cung
Nêu cao khí tiết anh hùng – kiên gan.

3

Tiếng đồn có một già làng
Ước dư trăm tuổi, trên hàng lão ông
Râu dài, tóc trắng mây bông
(80) Ánh mắt đôn hậu, môi hồng đáng tiên.

Từng chu du khắp trăm miền
Am tường lý số, thông thiên, hiểu thời
Phong Nha tìm đến tận nơi
Xin người mách nước, nhờ khơi mạch nguồn.

“Rằng trong bão táp mưa tuôn
Giữa loài ác quái, oan hồn, quỷ sông
Xưa rày gieo gió, gieo giông
Chưa ai trị nổi, bởi không tinh tường.

Thiếu binh khí, lỏng kỷ cương
(90) Nên chi thất thủ, lẽ thường xưa nay
Muốn thành ta phải cao tay
Tìm ra chỗ hiểm của loài hỗn mang.

Buộc cho chúng phải quy hàng
Bẻ nanh rắn độc, chặt càn của diên
Vững vàng gắn kết dưới trên
Đồng lòng, gắng sức đứng lên tự cường.

Bảo toàn, hạn chế tổn thương
Tuyệt nhiên không thể xem thường yêu tinh
Mấy lời ta dặn đình ninh
(100) Con nên biết để giữ mình trước sau.

Ta từng tu luyện đã lâu
Đã từng thấu hết nông sâu sự tình
Nếu con muốn thắng yêu tinh
Kiếm thần con phải quyết tìm mới xong.

Kiếm thần cao vội tầng không
Của nàng tiên nữ, dấu trong rương vàng
Bốn bề tỏa rực ánh quang
Lính canh lớp lớp hàng hàng nghiêm minh.

Nếu con quyết chí đi tìm
(110) Phải dùng đến kế tàng hình mới xong! "
Nói rồi từ túi lão ông
Vấy thần, chốc đã nằm trong áo chàng.

*Một vùng hoa lửa hào quang
Lão ông thoát đã vút ngàn dặm xa
Chỉ còn thấy vệt chớp lòe
Một làn sương mỏng như là áng mây !*

*Cơ trời, nghiệp lớn từ đây
 Lòng mừng khắp khởi, chọn ngày xuất chinh
 Phong Nha lượm lại sức mình
 (120) Quyết tìm gươm báu – cứu tinh nước nhà.*

*Trông gần mà lại hóa xa
 Phải leo mười núi, vượt qua chín đèo
 Đỉnh lên vách dựng cheo leo
 Gươm thần tiên nữ còn treo lưng trời.*

*Vượt qua ba cửa người Dơi
 Ngổ, Ngao cải dạng, Ma Trơi, Cà Rồng
 May nhờ mưu lược, trí thông
 Vải thần linh hiển lão ông tặng chàng.*

Gươm thần, xiêm áo, nữ trang
(130) Để chung vào chiếc rương vàng, khoá trong
Giáng Tiên xuống tắm giữa dòng
Bên bờ cát trắng, nắng hồng sắc xuân.

Ngọc ngà mơn mớn thanh tân
Dòng sông Sơn nước trong ngần- thiên thai
Bướm hồng quần tụ lượn bay
Cá tôm cũng phải ngất ngây sóng tình !

Phong Nha đợi lúc Giáng Tiên
Xuống bơi, ngụp lặn, tìm lên đỉnh lèn
Rương vàng ai mở khoá then
(140) Gươm Thần-Khỉ Thánh đã đem dâng chàng.

*Ngỡ mình khó vượt không gian
Khó qua các cửa, lớp, hàng lính canh
Quý nhân phò trợ, tất thành
Nhân tài đã được cao xanh giúp vào.*

5

Vội về tập dượt binh đao

*Dựng nêu tước hiệu, cờ đào xuất quân
Khua chiêng, đóng trống âm âm
Phong Nha đi trước, tay cầm gươm thiêng*

*Chần tỉnh, Thủy quái, Sấu diên
(150) Từng bầy, từng lũ tràn lên núi đồi
Hung hăng sục sạo khắp nơi
Ruộng đồng, súc vật tươi bời, tan hoang !*

*Gươm thiêng từ cánh tay chàng
Vung lên, loé chớp xẹt ngang trên đầu
Mũi gươm chỉ xuống vực sâu
Nước sông cạn đáy, trơ màu bùn đen.*

Lưỡi gươm vừa mới nâng lên
Bao đầu thủy quái, muôn tên bạo tàn
Bỗng chốc đã biến thành than
(160) Máu tanh, nanh vuốt vãi tràn nơi nơi

Chàng nâng chiếc lá – Kèn môi
Tấu lên ly khúc, rã rời tàn quân
Sấm thiêng, mây kéo vũ vân
Mong chàng mở rộng lòng nhân hải hà.

“Buộc lòng mà phải can qua
Hay gì chinh chiến để ra nhường này
Yên bình, thịnh trị mới hay
Còn hơn xã tắc đêm ngày tang thương!”

Dân, binh ô ạt xuống đường
(170) *Xua tan âm khí của phường ác tăng*
Từ đây sạch bóng bạo tàn
Bình yên bốn cõi, giang san hùng cường.

6

7a ơn trời đất cho gươm
Diệt xong thủy quái, bốn phương yên lành
Phong Nha lại vượt cao xanh
Lại leo lên tận đỉnh lên trả gươm.

Chẳng còn dấu vết hộp rương
Chỉ nghe thoang thoảng mùi hương diệp kỳ
Chỉ trông thấy một nữ nhi
(180) Tóc bông mây suối, lướt đi nhẹ nhàng.

Nôn nà, dài các, cao sang
Mắt huyền hạt nhãn, xanh hàng mi cong
Nói chi má thắm, môi hồng
Trăm duyên, nghìn dáng từ trong ra ngoài.

Còn hơn sắc của bông mai
Còn thơm hơn cả hoa nhài, hoa sen
Nàng vừa hé nụ cười duyên
Đã hoa mắt biếc, đã nghiêng đổ thành ! ⁽¹⁾

Phải chăng là yến, là oanh ?
(190) Phải chăng là sự tác thành nhân duyên ?
Người trần đâu dám sánh tiên
Đừng trêu người thế, đừng nên cợt đùa !

Ngượng ngùng chẳng thể chào thưa
Muốn lui khó bước, muốn đưa ⁽²⁾ khó cầm
Giáng Tiên e lệ băng khuâng
Dạ – thưa nhỏ nhẹ, tiếng thầm thoảng bay.

*

(1) Phong Nha choáng ngợp trước nụ cười và sắc đẹp
nghiêng nước nghiêng thành của Giáng Tiên.

(2) đưa : Trao trả lại thanh gươm cho Giáng Tiên.

⑦

"**R**ằng thông tỏ hết xửa rày
Mến thương cảm phục đức tài Phong Nha
Dấn thân vượt mọi can qua
(200) Diệt loài thủy quái, quê nhà bình yên.

Xưa nay, "Hữu xạ tự nhiên"
Gặp nhau đây đã là duyên đá vàng
Dù chàng còn ở dương gian
Thiếp trên thượng giới, cách ngàn dặm mây

Vẫn luôn mong được sum vầy
Với người trong mộng, tựa cây quế hoè". ⁽¹⁾
Phong Nha chỉ lặng ngời nghe
Nửa tin rằng thật, nửa e giỡn đùa!

(1) Gặp được Phong Nha như được nương tựa
vào những loài cây quý, cao thượng.

Ngẫm mình chẳng thể ganh đua
(210) Lẻn vào mọt kiếm vẫn chưa giải bày
Ngượng ngùng biết tính sao đây
Nói chi đến chuyện gió mây, duyên tình.

Từng qua cung kiếm chiến chinh
Mà chân run, ngực thậm thình lạ chưa
Đã từng dạn nắng, dày mưa
Trước giông sét bão ⁽¹⁾, đành thua, chịu người !

*

Ra về day dứt khôn nguôi
Bên mình canh cánh những lời Giáng Tiên
Nôn nao lòng dạ không yên
(220) Hao gầy vóc dáng, nhớ quên thất thường!

(1) Ý nói tiếng sét ái tình giữa Giáng Tiên
đối với Phong Nha.

Chưa gì đã nhớ, đã thương
Đã toan tìm lại lối đường trong mây
Bình minh vừa rạng ánh ngày
Phong Nha đã thoát ra ngoài mé sông.

Ngỡ ngàng dụi mắt đứng trông
Từ cao một áng mây hồng lửng lơ
Giáng Tiên xuất hiện bất ngờ
Càng xinh hơn mộng, càng thơ hơn đời

Giáng Tiên chủ động sánh đôi
(230) Đưa chàng đến bãi cát bồi ven sông
Nhập gia, tứ đức, tam tòng⁽¹⁾
Phiêu lưu tuyệt đỉnh, phiêu bồng hợp duyên

(1) Giáng Tiên cũng đã hiểu được những đức tính cơ bản của người phụ nữ theo quan niệm và phong tục của người Việt.

*Ngọc Hoàng dạo gót Tây thiên
 Qua đài thiên lý nhãn tiên rõ ràng
 Hướng nhìn xuống phía trần gian
 Tìm xem con gái dưới làn mây xanh.*

*Dương gian yên ả trong lành
 Sắc xuân bừng dậy như tranh thiên đường
 Sông dài, biển rộng, đồi nương
 (240) Dân quê, chợ búa, xóm phường phồn vinh.*

Chẳng tin vào được mắt mình
Giáng Tiên con gái như cành lan hương
Cả gan lại đứng ven đường
Với người Hạ giới dân thường mà ghê.

“Sai Thiên Lô triệu nàng về
Giam vào cung cấm, dễ bề hỏi tra
Còn gì thể thống nhà ta
Thánh thần diễu cợt, quỷ ma chê cười !”

Ai ngờ chia biệt đôi nơi

- (250) *Giáng Tiên nhỏ lệ, đất trời đổ mưa !
Tiếc thương biết mấy cho vừa
Nguồn ân, bể ái vẫn chưa thỏa lòng !*

*Phong Nha chết lặng đứng trông
Vời theo cánh nọ, bóng hồng vút xa
Phút chốc cách biệt quan hà
Biết bao giờ lại cho ta gặp mình !*

*

- Giáng Tiên mãi mới hồi sinh
Cưỡi mây, vượt gió qua nghìn dặm bay
Bình tâm tĩnh trí mới hay*
(260) *Ngọc Hoàng đã dứt mối giây Kẻ Bàng !*

Tấc lòng mãi với dương gian
Tương tư, sầu muộn ngập tràn cung thiên
Một mình vời vợi niềm riêng
Năm canh vò vố, ưu phiền khôn phai !

Sống trong nhung lụa, lâu đài
Ngai vàng, cung điện trong ngoài lính canh
Vòng tay Tiên chi, Tiên anh
Đông vui là thế, dẫu dành chẳng khuây !

Tâm hồn vẫn vượt trùng mây
(270) Vẫn luôn nuôi tiếc những ngày bên nhau
Dòng xanh, cát trắng, ruộng màu
Giữa thiên nhiên, giữa thanh cao tột cùng.

*

*Giáng Tiên từ buổi hồi cung
Toàn tâm ý, để hết vùng sông Sơn
Sớm chiều khắc khoải héo hon
Lướt gương biếng chải, phấn son trẽ tràng
Đêm mất ngủ, ngày quên ăn
Vóc mai xơ xác, khuôn trắng nhạt nhòa!*

*N*gọc Hoàng tiện buổi ghé qua
 (280) Thấy con sầu thảm, sắc hoa héo tàn
 Ngự y bắt mạch, bốc thang
 Trong cung, ngoài cấm bằg hoàng khắp nơi
 Đỗ dành, chiều ý lựa lời
 “Thôi thì đành vậy, chuyện đời biết sao !

Trần gian đâu có xa nào
 Người Trần, Tiên giới đã bao nhiêu đời
 Cũng từng gá nghĩa đấy thôi
 Chiều con, đành phải thuận lời kết giao.

Phong Nha vốn bậc anh hào

(290) Dựng nên cơ nghiệp ai nào sánh qua

Tư chất, tướng mạo, tài hoa

Gả con, nhận rể cũng là phải thôi.

Nghĩa nhân là lẽ ở đời

Hèn sang, không thể đổi dời được đâu".

Dương gian – Thượng giới bắc cầu

Nguồn ân vọng đến cả bầu trời sao.

*

Còn đang ruột héo, gan bào

Lỡm nghe phụ mẫu, đã dào dạt xuân

Ai hay thế sự xoay vần

(300) Bệnh tình lui hẳn, mừng thâm - Giáng Tiên

Má hồng dậy sắc y xiêm

Mặt hoa da phấn càng thêm rõ ràng.

Thiên triều sắm sửa hành trang
Chăn thêu, màn gấm bạc vàng, kim thoa
Biết bao châu báu ngọc ngà
Nữ tỳ, xa giá, kiệu hoa sẵn sàng.

Chọn ngày nắng đẹp, trời quang
Cho người manh mối rước chàng Phong Nha
Lão ông thay mặt sui gia
(310) Dẫn đoàn đến thẳng vườn hoa thiên đường.

Nội cung nghỉ ngút trầm hương
Ngọc Hoàng xuống chiếu-hậu trường pháo ran
Sánh đôi lay trước điện bàn
Giáng Tiên kết tóc với chàng Phong Nha.

Lễ mừng đám cưới, tiệc hoa
Thần dân khắp chốn gần xa tụ về
Hằng Nga cùng với sao Khuê
Ngân Hà, Tiên giới, nẻo quê đều mời
Giao hòa thoả nguyện đôi nơi
(320) Mong cho êm ấm đời đời bên nhau.

*Ngọc Hoàng suy trước, tính sau
 Rể con không thể ở lâu thiên đình
 Mời thần Bắc Đẩu, Chiêm Tinh
 Phải xây trần thế theo hình thiên cung.*

*Mời thần Địa Lý đi cùng
 Cưỡi mây thám sát quanh vùng sông Sơn
 Đầu nguồn vách đá chon von
 Phải đào vách núi của hòn Tiên Sơn.*

*Chọn ngày đầu tiết lập Xuân
 (330) Thiên Lô cùng hộ vệ quân xuất hành
 Xuống đầu nguồn của dòng xanh
 Xây trong lòng núi, hình thành nội cung.*

Giang sơn điệp điệp, trùng trùng
Thảo nguyên rộng lớn một vùng nước mây
Ba trăm ⁽¹⁾ hang động sum vầy
Tạo thành quần thể dưới cây đại ngàn

Sông ngầm, bãi cát, động hang
Đặt cho động chính, tên chàng - Phong Nha
Cung Đình ⁽²⁾ kỳ thú, thắng hoa
(340) Mê Cung ⁽³⁾, Đại Cáo ⁽⁴⁾, đều là anh em

Khe Rang ⁽⁵⁾, hang Én ⁽⁶⁾, Khe Tiên ⁽⁷⁾
Hang Lùn ⁽⁸⁾, hang Vượt ⁽⁹⁾, lại thêm hang Vòm ⁽¹⁰⁾
Ngược lên hang Mẹ Bồng Con ⁽¹¹⁾
Lại về hang Tối ⁽¹²⁾ ... gần hòn Tiên Sơn.

(1) Theo điều tra, thám hiểm ban đầu thì khu bảo tồn Phong Nha - Kẻ Bàng đến nay đã tìm thấy trên 300 hang động lớn nhỏ, tạo thành một quần thể hang động.

(2) - (12) Một số hang động tìm thấy đã được người đời đặt tên.

Tận cùng sâu thẳm nguồn cơn
Kiêu xa, lộng lẫy còn hơn Động Đình
Còn hơn Bắc Phủ, Nam Kinh
Biết bao tinh tú muôn hình về đây.

Năm trăm bậc đá thang mây ⁽¹⁾
(350) Leo vào Cửa Vồng rùng cây ngút ngàn
Bước vào cửa động, lòng hang
Bốn bề thạch nhũ dát vàng kim cương.

(1) Muốn vào hang động Tiên Sơn, bước vào "Cửa Vồng Thiên La phải leo trên 500 bậc đá.

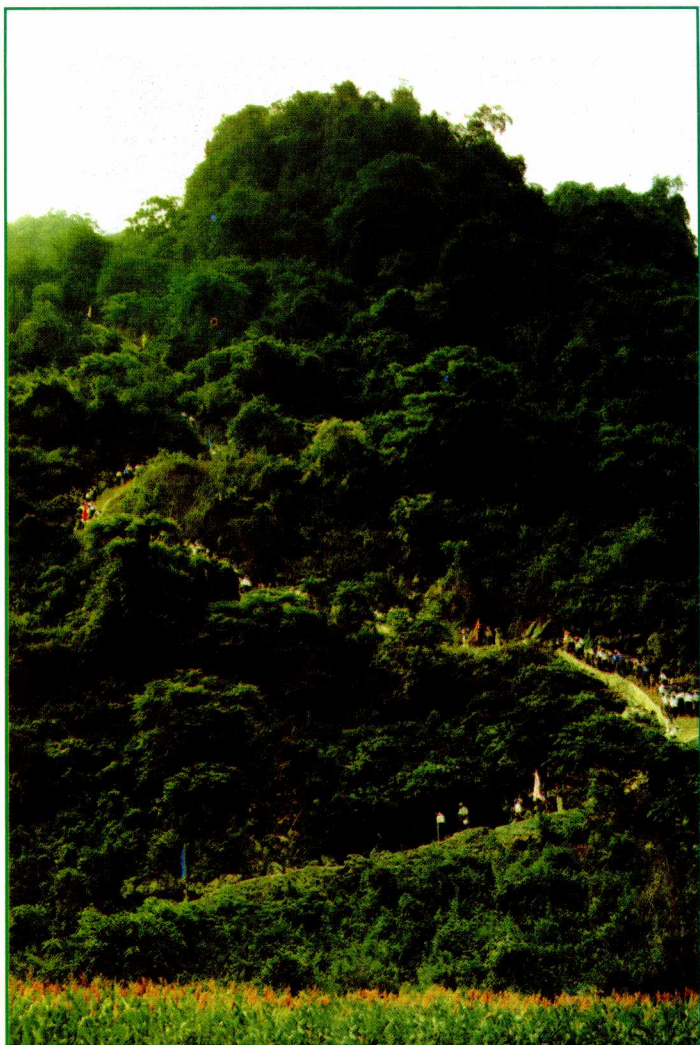
Nội cung mới thật Thiên đường
Song Long Giao Cảm⁽¹⁾, Đế Vương--Long Sàng⁽²⁾
Non bồng, thánh địa, thiên nhan
Nàng xuân⁽³⁾, Hiệp sỹ⁽⁴⁾, Đại bàng⁽⁵⁾, Thần linh

Cổng chiêng, khánh đá, tượng hình
Đại Kim Chung⁽⁶⁾, cả Nghệ, Kinh, tứ Lân⁽⁷⁾
Tinh hoa Tiên giới, Hạ trần
(360) Ngõ như gom hết vào sân Động Đào

(1)-(5) Các thạch nhũ trong hang động rất phong phú, đa dạng, rất giống hình tượng các con vật, đồ vật được người đời đặt tên cho dễ gọi, dễ nhớ.

(6) Đại Kim chung : chuông vàng lớn, thạch nhũ tạo hình giống một cái chuông lớn.

(7) Lân, Ly, Quy, Phụng : 4 linh vật hay được dân gian thờ phụng ở các đình, miếu.

*Năm trăm bậc đá thang mây
Leo vào Cửa Vọng rừng cây ngút ngàn
(Đường lên Hang động Tiên Sơn)*

*Rèm buông, cột nhũ, trụ trời
Đèn lồng, hoa gấm ánh ngồi như giường
(Hang Bi Ký)*

Nhũ hồng lấp lánh ngàn sao
Tím, xanh, vàng, đỏ, trắng phau nuốt nà
Trăm ngàn chuỗi hạt, kim thoa
Dáng cây, hình quả, nụ hoa diễm tình
Tình cầu tối thượng anh minh
Chim muông vạn vật vượn mình hóa thân.

Chợt bừng thức dậy thanh tân
Se se hơi lạnh tiết xuân - bốn mùa
Khí thiêng linh địa từ xưa
(370) Đất phì nhiêu lại nắng mưa dâng tràn.

Rừng xanh- Thượng Uyển, Địa Đàng
Sóc bay, sói lửa, hươu, mang hợp bầu
Hổ, voi từng ngự nơi đây
Một vườn bách thú, muôn cây lạ kỳ

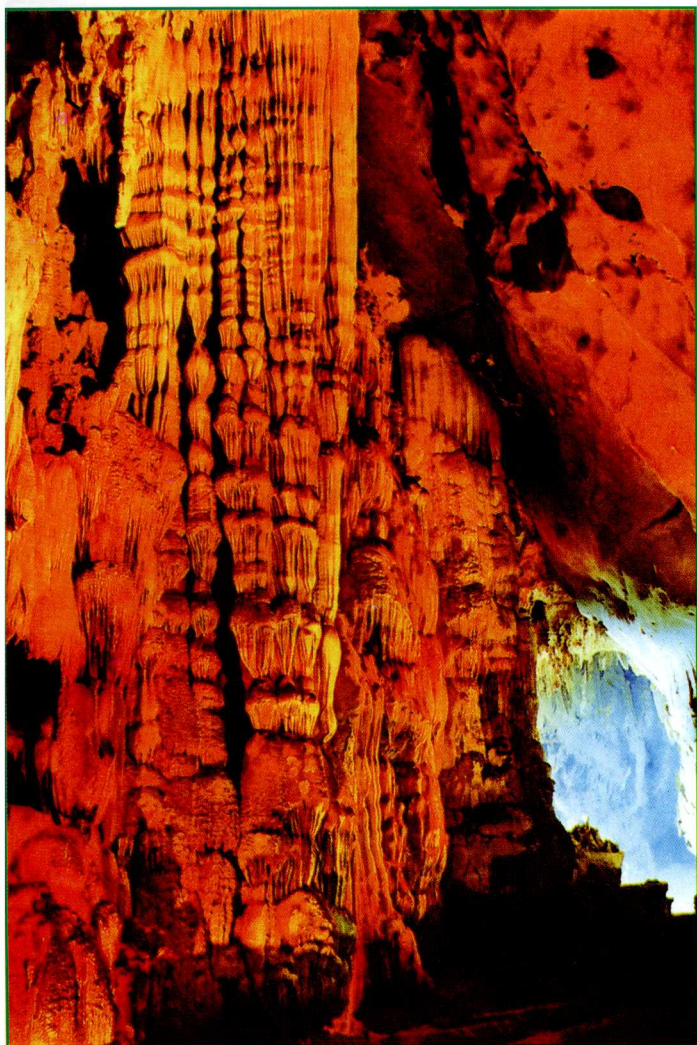
Mạch ngầm từ thuở thiên di
Chưa từng nguồn cội, hướng đi, chuyển dòng
Biết bao bí ẩn bên trong
Bao loài cá lạ dưới sông, đầu ghềnh.

Trăm nguồn về một dòng xanh
(380) Đất trời hội tụ mà thành Phong Nha
Thiên cơ cùng với nhân hoà
Ngọc Hoàng ban tặng món quà duyên tiên

*

*Ngược lên Hang Mẹ Bồng Con
Lại về Hang Tối gần hòn Tiên Sơn
(Hang Tối)*

*Tinh hoa Tiên giới, Hạ trần
Ngõ như gom hết vào sâu Động Đào*

Luồn vào động nước, thuyền êm
Mái chèo khua nhẹ càng thêm hiếu kỳ
Trăm nghìn giá vẽ, bút ghi
Cũng không tả hết những gì tình khôi.

Rèm buông, cột nhũ, trụ trời
Đèn lồng, hoa gấm ánh ngời như gương
Phật Quan Âm⁽¹⁾ – trước tiên đường
(390) Dõi theo thời cuộc, am tường chúng sinh.

(1) Cột thạch nhũ phía trước gần sát cửa ra vào
của Động Nước trông rất giống tượng Phật Quan Âm.

Thiên lôi về lại thiên đình

*Xây xong hang động – tấu trình thiên vương
Dưới trên đã vẹn đôi đường
Thủy cung, nội điện thông thương trong ngoài.*

*Ngọc Hoàng xuống chiếu – khâm sai !
Kiệu hoa, xa giá dặm dài đưa dâu
Ban thanh kiếm báu nhiệm mầu
Cho hai con giữ dài lâu - Trị Vĩ.*

*

Trở về nơi trước lúc đi
(400) *Ngõ ngàng trước cảnh thần kỳ trần gian
Thoáng nhìn sắc diện, dung quang
Mắt choáng ngợp trước huy hoàng động Tiên*

Núi xanh, suối mát, sông hiền
Qua cơn bể cực biển yên, đất lành
Ngước trông tựa với cao xanh
Cảm ơn thượng đế tác thành nhân duyên

Từ nay rể thảo dâu hiền
Bên nhau sum họp phẩm nguyên ước ao
Khi thơ phú, lúc rượu đào
(410) Khi say bể ái, dạt dào nguồn ân.

Cháu con nối dõi xa gần
Đều tôn vinh chữ nghĩa nhân làm đầu
Cõi bờ bền vững dài lâu
Trường sinh như động ngọc châu diệu kỳ.

*

Nhớ về nguồn cội, sử thi
Giáng Tiên phải kể từ khi xuống trần
Mẹ trời, cha đất thanh tân
Hợp duyên thiên địa thành tâm nguyện cầu.

Tạc ghi nghìn năm, ơn sâu
(420) Từ hồng hoang, thuở quả bầu khởi nguyên
Thiên thai, cho những người hiền
Ma vương Địa phủ, dành riêng gian tà.

Một vườn Thượng uyển, Liên hoa
Hiển linh, Ứng diệu, Thập Ngà, Đền Thiêng ⁽¹⁾
Giếng trời ⁽²⁾ rọi ánh bình minh
Bệ thờ, Bi ký ⁽³⁾ đình ninh lời thề.

(1) Trong động Thầy tiên có bãi cát trắng bên cạnh có một tượng thạch nữ rất giống cô tiên, các triều đại trước đã sắc phong là thần Hiển Linh. Đến năm Minh Mạng thứ 5 (1842) được phong là thần Ứng Diệu. Hàng năm cứ đến ngày lễ Tết là người dân địa phương vào dâng lễ vật cúng thần. (-Theo sách Đại Nam Nhất Thống Chí thời Tự Đức - NXB Thuận Hóa 1992 tập 2 trang 32 do Đặng Đông Hà sưu tầm)

(2) Giếng trời : Trong động có nhiều lỗ thông lên trời, có ánh sáng lọt vào

(3) Bi Ký : 97 ký hiệu khắc vào 1 bia đá trong động của người xưa để lại (hiện nay chưa dịch được)

Âm thanh huyền ảo, cung mê
Ngàn xưa thánh thót vọng về nước non
Sơn kỳ, thủy tú, vàng son
(430) Tụ linh, tụ phúc cho con cháu nhà.

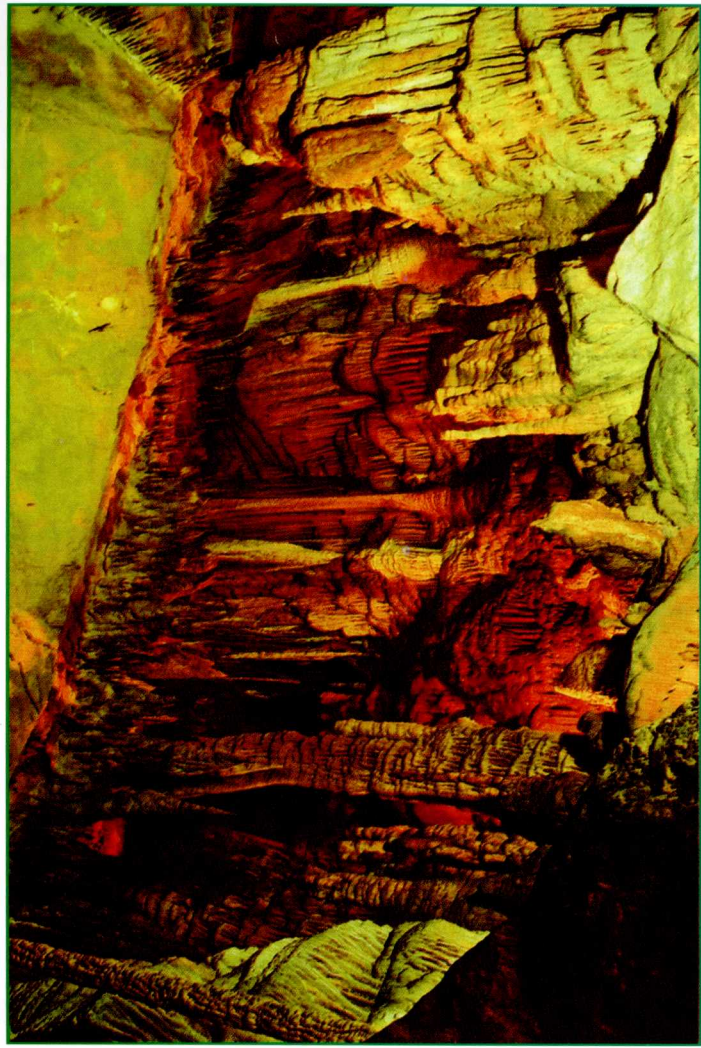
Thảo nguyên xanh thẳm, bao la
Đồng xanh, cây trái, vườn hoa, ruộng màu
Trầm hương, lim, táu, kim giao
Lát hoa, sến, gụ ⁽¹⁾... bên nhau hợp quần.

(1) Trong khu bảo tồn Phong Nha – Kẻ Bàng có rất nhiều động, thực vật và gỗ quý hiếm.

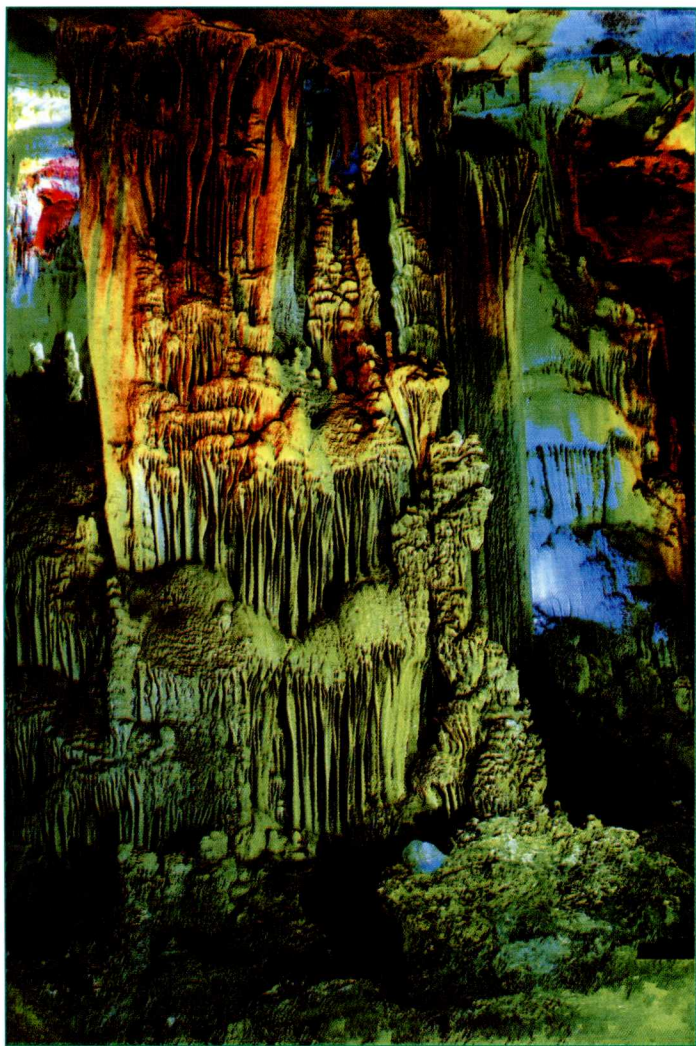
Vẹn toàn, hoàn mỹ, thiện, chân
Hồn thiêng dân tộc, trí nhân thánh hiền
Từng mơ được đến cõi tiên
Giữa trần gian trước nhơn tiên mới hay.

Gió reo vi vút cửa ngoài
(440) *Luồn vào hang động chuỗi dài thanh âm*
 Tiếng tơ, sáo, nhị, phong cầm
 Hòa lên giai điệu bổng trầm thế nhân

Nguyện cầu bách phúc, trường xuân
 Lâu dài thạch nhũ, mạch ngầm, suối tiên
 Phong Nha hang động diệu huyền
 Kẻ Bàng ngự giá một miền bồng lai.

*Nội cung mới thật Thiên đường
Song Long giao cảm, Đế vương, Long Sàng*

*Trăm nghìn chuỗi hạt, kim thoa
Dáng cây, hình quả, nụ hoa điểm tình*

Đoạn kết

*Quảng Bình núi rộng sông dài
Bao năm chinh chiến dạn dày binh đao
Địa Linh Đồng Hới – lũy, hào
450) Sông Gianh Trừng - Nguyễn máu đào phân tranh
Gió Lào, cát trắng, nắng hanh
Quê nghèo mà vẫn rạng danh anh hùng
Vẫn luôn một dạ kiên trung
Lộc trời ban tặng một vùng ngọc châu.*

*Món quà vô giá, nhiệm mầu
Thủy Cung, Tiên giới ở đâu sánh bằng
Phong Nha, tạo hóa - quyền năng
Đệ nhất động, chốn vĩnh hằng- trường sinh
Diễm phúc thay, đất Quảng Bình
(460) Gươm thần, động thánh vẹn tình muôn xuân.*

Phong Nha – Đà Lạt

(2001-2006)

LÊ BÁ CẢNH

PHẦN II

Một số bài thơ và cảm nhận của bạn hữu
về huyền thoại Phong Nha

Hang động Phong Nha

*Nơi đây hội tụ một vòm chung
Cửa Vồng Thiên La ⁽¹⁾ - núi điệp trùng
Thiện ác ken dày trong thạch động
Thảy đều tọa lạc chốn nghiêm cung.*

*Tượng hình Quỷ sứ với Ma vương
Hiện giữa trần ai mới dị thường
Trời phạt, đất dày bắt hóa đá
Gương đời cho những kẻ vô lương !*

*Từ trên vút xuống giữa lòng hang
Như vẫn còn in bóng Đại bàng
Một mũi tên thần xuyên suốt cánh
Tiếng kêu hoá kiếp ngõ còn vang !*

Và đây thần Hộ Pháp Kim Cương
Canh Đại Kim Chung giữ hậu đường
Không giữ được đời luôn náo loạn
Đành ngồi ôm hận với tiên vương !

Ô kìa có cả tượng Nàng xuân
Thạch nhũ vừa nhô nõn trắng ngần
Cả mẹ Giê-Xu thời thiếu nữ
Ngọc ngà mòn mẩn nét thanh tân

Những hình Đôi lứa, những Tình nhân
Đắm đuối bên nhau phút thánh thần
Mặc kệ người đời hay miệng thế
Rồi hơi đàm tiếu chuyện phong vân.

Tầng KARST cổ

*Hang động Phong Nha tiếng dậy truyền
Nguy nga lấp lánh ánh thần tiên
Màn hoa trướng gấm muôn ngàn nhũ
Tạo hóa phô bày nét hữu duyên.*

*Phải chăng đây Công Chúa Huyền Trân
Và những Vọng Phu giữa cõi trần
Có cả Hòn Chồng xuyên thế kỷ
Oan khiên đầy ải kiếp vong nhân !*

*Suối Bạc Kim Tiền của thế gian
Song Long Giao Cảm ngọ Long Sàng
Voi châu, Nghê đá ... còn đây cả
Văng tiếng vua truyền âm dậy vang.*

*Bi Ký ⁽²⁾ người xưa để lại gì ?
Tiền nhân nhắn nhủ nỗi niềm chi ?
Giúp đời phồn thịnh hay sầu thảm ?
Vội bớt u hoài, bớt nỗi bi.*

*Hang động Phong Nha tiếng dậy truyền
Nguy nga lấp lánh ánh thần tiên
Màn hoa, trướng gấm muôn ngàn nhũ
Tạo hóa phô bày nét hữu duyên.*

LBC

(1) Những chữ in hoa là các thạch nhũ trong hang động đã được đặt tên theo từng hình tượng.

(2) Bi ký : Xem chú thích trang 52.

Phong Nha - Đá nháy

(Ca dao Quảng Bình)

*Bông hồng Đồng Hới
Chài lưới Thanh Khê
Lúa gạo chợ Chè
Thuyền bè Nhật Lệ*

*Tuy Lộc rượu đế
Động Khế trầm hương
Cao su nông trường
Ba Đồn nón lá*

*Miếu lăng An Mã
Mệt lã gió Lào
Cháo hến Quán Hàu
Bến tàu Thuận Lý*

*Hồ khoan Lê Thuỷ
Tuyệt mỹ Đèo Ngang
Nước khoáng rào Bang
Chiều làng An Xá*

*Mật ong Minh Hóa
Bến cá Bảo Ninh
Phong Nha - Đá nháy hữu tình
Đi đâu cũng nhớ Quảng Bình quê ta.*

(Đồng Hới - 2002) LBC

Con người với những trường ca

Đại tá **Nguyễn Chí Long**
(Báo Quân đội Nhân dân)

Lê Bá Cảnh quả là con người của những trường ca, huyền thoại về các danh lam thắng cảnh, hang động, hồ, thác nước. ...

Trí tưởng tượng và lối suy đoán logic kết hợp với cái duyên bẩm sinh "xuất khẩu thành thơ", đã giúp anh liên tiếp cho ra đời nhiều tập thơ hay, những trường ca đã in dấu trong lòng công chúng, bạn đọc gần xa, nhất là ở Đà Lạt, Lâm Đồng.

Thật bất ngờ, lần này nhà thơ Lê Bá Cảnh lại cho ra mắt một truyện thơ mới, không phải nói về những danh lam, thắng cảnh ở Đà Lạt – Lâm Đồng, mà là một di sản thiên nhiên hùng vĩ ở dải đất miền trung – quê hương anh, đó là động Phong Nha – Kẻ Bàng đã được UNESCO công nhận là di sản thiên nhiên thế giới.

Đây là một bước khám phá mới đầy táo bạo, nhưng anh đã thành công.

NCL

Phong Nha

Một huyền thoại bằng thơ

PHẠM VŨ (Nhà thơ)

Mọi sự tích, huyền thoại đều do trí tưởng tượng của con người sáng tạo ra.

Sự sáng tạo ấy đã gắn kết con người với thiên nhiên – vũ trụ. Con người với vũ trụ là một thể thống nhất, Thiên – Địa – Nhân. Không có con người thì vũ trụ và vạn vật vốn dĩ đều không có khái niệm tồn tại. Từ sự nhận biết sơ khai như các sự tích, truyền thuyết đến các học thuyết được chứng minh bằng lý luận khoa học là một quãng đường dài hàng triệu triệu năm. Con đường khám phá vũ trụ đang được mở ra đến vô cùng tận. Song sự khám phá nơi hành tinh bé nhỏ là trái đất của chúng ta đang ở vẫn còn nhiều bí hiểm, nhiều thách thức, nhiều kỳ thú đến bất ngờ, sửng sốt.

Đại tá – nhà thơ Lê Bá Cảnh cũng đang trên đường đi khám phá những bí hiểm, kỳ thú dựa theo các sự tích, truyền thuyết sơ khai của ông cha để lại. Sự sáng tạo của anh là làm

sống lại các sự tích, truyền thuyết, chuyện kể đó bằng hình tượng văn học, bằng lối thơ kể chuyện hấp dẫn lôi cuốn người đọc, kích thích trí tưởng tượng phong phú, bằng tất cả tình yêu và chất lãng mạn của nhà thơ, đã thổi hồn mình vào những sự tích xa xưa ấy, tạo thành một tác phẩm văn học mới mang đậm màu sắc cổ thi và huyền thoại.

Phong Nha là một hang động kì bí và đẹp nhất không phải chỉ riêng của Quảng Bình quê anh, mà là của đất nước ta, của cả thế giới.

Món quà vô giá, nhiệm màu

Thủy cung, Tiên giới ở đâu sánh bằng

Phong Nha, tạo hóa quyền năng

Đệ nhất động, chốn vĩnh hằng, trường sinh

(câu 453-458 tr.55 HTPN)

Độc Huyền thoại Phong Nha ta dễ dàng cảm nhận được một điều đó là tính huyền thoại xuyên suốt và bao trùm lên toàn bộ thiên truyện. Ở đó ta thấy rõ mạch tâm linh, thuyết nhân quả, giữa cái thiện và cái ác, giữa chiến tranh và yên bình, nhưng nổi bật lên đó là tình yêu lãng mạn mang màu sắc huyền bí giữa người Trần và Tiên giới, đã vượt qua mọi trở

lực, định kiến để đến với một tình yêu đích thực, phải chăng đó là phần thưởng cao quý là lộc của đất trời ban phát cho kẻ hiền tài.

Ngõ ngang dụi mắt đứng trông
Từ cao một áng mây hồng lửng lơ
Giáng Tiên xuất hiện bất ngờ
Càng xinh hơn mộng, càng thơ hơn đời

(Câu 225 – 228 tr.33HTPN)

Động Phong Nha chính là món quà của đất trời (Trời) sáng tạo ra để tặng cho đôi vợ chồng Giáng Tiên – Phong Nha, cho chúng ta và cả cho con cháu mai sau.

Chưa đến được Phong Nha mà chỉ mới đọc xong truyện thơ của Lê Bá Cảnh chúng ta cũng đã hình dung ra hang động Phong Nha đẹp và huyền bí đến nhường nào.

Ba trăm hang động sum vầy
Tạo thành quần thể dưới cây đại ngàn
Sông ngầm, bãi cát, động hang
Đặt cho động chính tên chàng Phong Nha
(câu 335-338 tr.44-HTPN)

Sự phong phú, kỳ bí, huyền ảo còn được thể hiện dưới ngòi bút của anh :

Một vườn thượng uyển, liên hoa

*Hiển linh, Ứng Diệu, Tháp ngà, Đền thiêng
Giống trời rọi ánh bình minh
Bệ thờ, Bi ký đình ninh lời thề*

(câu 423-426 tr.52-HTPN)

Trở lại với chân lý ban đầu của bài viết này, tôi hoàn toàn ủng hộ với tư duy, cách nghĩ và cách viết sự tích và huyền thoại của Lê Bá Cảnh. Trách nhiệm của người cầm bút là phải biết khai thác, sáng tạo ra những sự tích, huyền thoại mới, dựa vào những sự tích, truyền thuyết sơ khai làm phong phú thêm kho tàng sự tích, chuyện cổ cho đất nước. Đây là một hướng đi đúng, đầy sáng tạo và rất thành công của nhà thơ Lê Bá Cảnh.

Xin chúc mừng anh.

P.V

Nhà thơ

của những huyền thoại

LÊ VĂN MƯỜU

Hội Văn học NT Lâm Đồng

02 Quang Trung Đà Lạt

Lại một lần nữa phải viết đôi dòng cảm ơn anh, như một món nợ trần gian tôi phải trả.

Trước đây, hơn một lần tôi đã viết về anh: "Lê Bá Cảnh - nhà thơ của những huyền thoại" (đăng trên báo Lâm Đồng số 2252-ngày 21/11/2003), đó là những dòng xúc cảm mà tôi đã mạo muội viết về anh, nói về anh như một ân nhân khi đọc những tác phẩm: "Huyền thoại hồ Than Thở, huyền thoại thác Liên Khương, huyền thoại thác Hang Cọp, sự tích thác Bobla ... Những tác phẩm đó đã tô thêm sắc diện cho những danh lam, thắng cảnh của xứ sương mù - quê hương tôi - Đà Lạt - Lâm Đồng.

Hôm nay, tôi lại may mắn là một trong những người đầu tiên được anh cho đọc thêm một trường ca mới: "Huyền thoại Phong Nha",

nó được ra đời như là món quà của người con trai đất Quảng Bình, trở về thăm quê hương sau nhiều năm xa xứ.

Đọc Huyền thoại Phong Nha, tôi càng thêm tự hào về quê hương, đất nước của mình. Hồn thiêng đất Việt lại thêm một lần nữa được khẳng định, dân tộc ta thêm một lần được minh chứng là dân tộc của "con Rồng cháu Tiên". Mặc dù chỉ là truyền thuyết, chỉ là những huyền thoại được lưu truyền trong dân gian, nhưng huyền thoại nào cũng đầy tính nhân văn sâu sắc và nhân bản của dân tộc Việt.

Không tự hào sao được, khi ta may mắn được làm con của một dân tộc có truyền thống đấu tranh dựng nước và giữ nước từ hàng ngàn năm, một dân tộc có bề dày của một lịch sử hào hùng, và không tự hào sao được khi tổ tiên chúng ta là những bậc cao nhân, hiền tài...

Thế hệ mai sau và mãi mãi sẽ không bao giờ quên được gốc tích của dân tộc mình qua những truyền thuyết và huyền thoại đã và đang có, trong đó công sức của Nhà thơ Lê Bá Cảnh

– Nhà thơ của những huyền thoại - người con của đất Quảng Bình, đã góp phần không nhỏ.

Tôi xin tạm lấy bốn câu trong đoạn kết huyền thoại Phong Nha của anh làm lời cuối cho bài cảm nhận này.

Phong Nha, tạo hóa - quyền năng
Đệ nhất động, chốn vĩnh hằng - trường sinh
Diễm phúc thay, đất Quảng Bình
Gươm thần, động thánh vẹn tình muôn xuân

HTPN tr.55

L.V.M

Tĩnh huyền thoại và bình yên thiên nhiên trong thơ Lê Bá Cảnh

NGUYỄN THÁNH NGÃ

(Nhà thơ)

Tôi chưa có dịp đến Phong Nha – Kẻ Bàng. Đó là một thiệt thòi, nhưng Lê Bá Cảnh đã dẫn tôi đến bằng thơ. Hóa ra đôi cánh nhiệm mầu ấy khiến tôi yêu hơn cái truyền thuyết lãng mạn của thạch động. Ý tôi muốn nói tới một hình thái ý thức xã hội : Nghệ thuật. Vâng, nghệ thuật mà nhà thơ dùng ở đây là một hiện tượng có mối tương quan đến những vấn đề của triết lý, nhân sinh. ..

Đọc và ngâm, tôi nghe toàn bộ huyền thoại bay lên bằng âm thanh của ngọn gió trong lành. Tôi thích cái tên ấy là một ngọn gió ... và ngọn gió lành ấy thổi xuyên suốt qua các thời đại và đem đến một kết thúc có hậu. Tất nhiên với tâm thế con người tôi luôn nhận ra tiếng thạch nhũ thánh thót – phải chăng từng giọt thơ Lê Bá Cảnh luyện bút bao năm rở xuống

từng hang hóc trần gian! Nghe vô hạn và hữu hạn giữa cảm giác yên ắng của thời hoang sơ. ..

Tôi nhớ lại huyền thoại Thác Hang Cọp mà Lê Bá Cảnh viết trước đây. Hình ảnh một con cọp cô độc cố thoát khỏi truyền thuyết để hóa hiện thành người, Động Phong Nha cũng thế, những ngọn gió suy tư thổi qua trăm nghìn hình tượng như cố gắng thoát khỏi nỗi cô đơn vĩnh viễn để hòa mình vào không gian, thời gian vô tận...

Đọc huyền thoại Phong Nha của Lê Bá Cảnh, theo tôi đừng đọc theo kiểu bình thường là ngừng lại khi hết chuyện. Bởi tôi biết anh vừa thoát khỏi mình như một sự đổi mới. Hãy đọc bằng hàng loạt âm thanh của gió, bằng tỷ tê của một giọt nước lãng nhũ, thì thâm nỗi đau không còn là gì nữa mà chỉ còn là tạo hóa với quyền năng siêu nhiên kỳ diệu. Tôi cho rằng bình yên thiên nhiên là thơ của Lê Bá Cảnh và thanh bảo kiếm kia vẫn còn tác dụng trong thời hiện đại là ngăn chặn bớt yêu quái.

N.T.N

Mục lục

	Trang
- Lời giới thiệu	3
- Truyền thuyết về Động Phong Nha	6
- Nội dung truyện thơ	9

PHẦN I :

- HUYỀN THOẠI PHONG NHA	11
-------------------------	----

PHẦN II

- MỘT SỐ BÀI THƠ VÀ CẢM NHẬN CỦA BẠN HỮU VỀ HUYỀN THOẠI PHONG NHA	56
- Hang động Phong Nha	57
- Phong Nha – Đá Nhảy	60
- Con người với những trường ca	61
- Phong Nha một huyền thoại bằng thơ	62
- Nhà thơ của những huyền thoại	66
- Tính huyền thoại và bình yên thiên nhiên trong thơ Lê Bá Cảnh	69

Huyền thoại Phong Nha

Truyện thơ

LÊ BÁ CẢNH

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN VIỆT NAM

65 Nguyễn Du – Hà Nội

Tel & FAX (04) 8222135

Email : nxbhoinhavan@hn.vnn.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản

NGUYỄN PHAN HÁCH

Biên tập

NGUYỄN ÁNH

Trình bày bìa : **TÁC GIẢ**

Ảnh bìa và ảnh minh hoạ

Nghệ sỹ nhiếp ảnh : **THÀNH HUẾ**

Sửa bản in : **THANH PHƯƠNG**

In 2.000 cuốn, khổ 13x19 tại Xí nghiệp in Bản đồ Đà Lạt

Giấy đăng ký KHXB số :229-2006/CXB/37-16 HNV.

Cấp ngày 04/4/2006

in xong và nộp lưu chiểu tháng 05 năm 2006.

**TÁC PHẨM
ĐÃ XUẤT BẢN**

- Giọt mưa xứ lạnh
(Tập thơ)
- Tiếng chim từ quy
(Tập thơ) - Trong đó
có Huyền thoại thác
Liên Khương
- Huyền thoại
hồ Than Thở
(Truyện thơ)
- Huyền thoại
thác Hang Cọp
(Truyện thơ)
- Đà Lạt trong tôi
(Tập thơ)
- Huyền thoại
Phong Nha
(Truyện thơ)

*Sơn kỳ, thủy tú vàng son
Tụ linh, tụ phúc cho con cháu nhà*

GIÁ: 30.000 đ